



VALTIOVARAINMINISTERIÖ

JulkICT
-toiminto

Tiedolla johtaminen

- Sote-tietojohdaminen -

Kuntamarkkinat 14.9.2011
Tommi Oikarinen, VM, JulkICT

Miksi SoTe-Tietojohdantamishanke ?



**Jos on käytettävissä oikeaa tietoa, on helpompi
tehdä parempia päätöksiä**



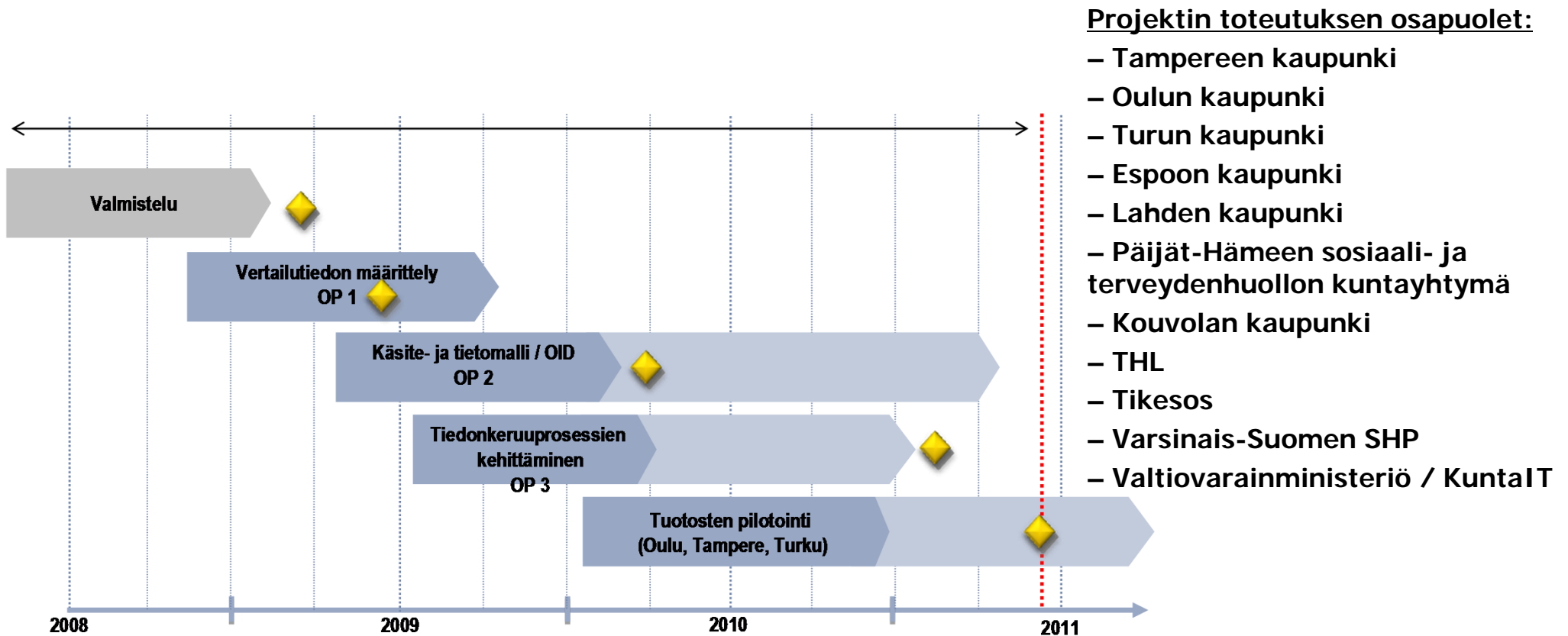
Kehittää parempia kuntapalveluja

Toisilta voi oppia



**Vertailutiedolla on suurempi arvo kuin vain
omalla tiedolla**

Sote –tietojohdantamishankkeen aikataulu



- Projektin aikataulu osaprojekteittain → yli 3 vuotta
- Seminaarit (5 kpl) tuotosten esittelyä ja kommentointia varten

SoTe-Tietojohdantamishanke, merkittävimmät tuloksemme



1. Viitekehys = mitä tietojohdantaminen kunnissa on

2. Minkälaisella tiedolla kuntien ydinpalveluja voi johtaa ja kehittää

3. Miten toteutetaan parhaan tietovaraston (EDW) toimiala- ja kuntatasolla

4. Kustannusvaikuttavuustiedon laskentamalli asiakas- ja asiakassegmenttitasolla

5. Toimintolaskenta osana DW/BI-ympäristöä

6. Vertailutiedosta irti kaikki hyöty = sisäinen ja ulkoinen benchmarking

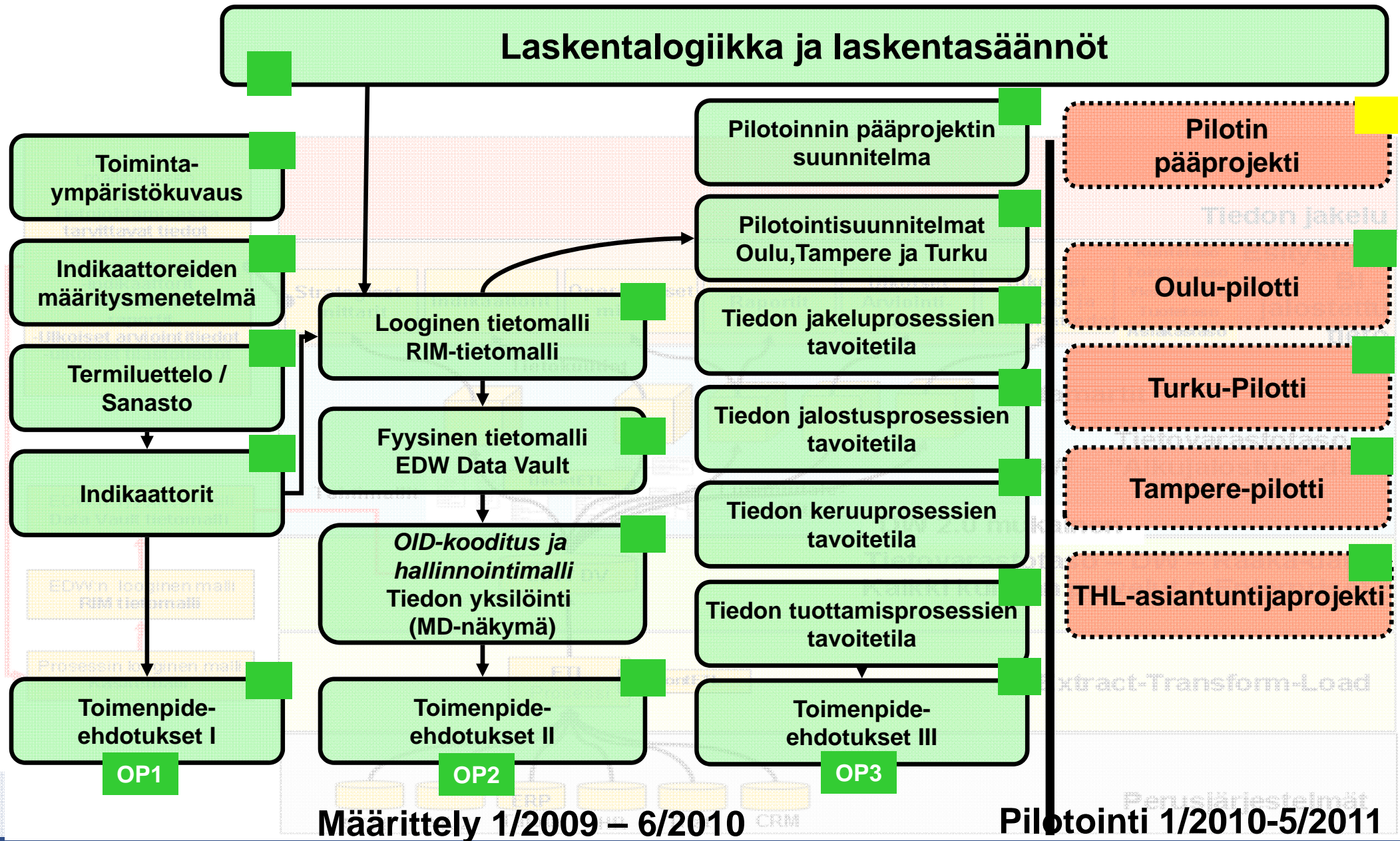
7. Asiakas- ja toimintanäkökulman toteutus tietojohdantamisessa

8. Tuotetaan haluttu tieto ihan oikeasti kolmen kaupungin DW/BI-ympäristössä

9. Toimenpide-ehdotukset miten tietotuotanto saadaan jokapäiväiseksi toiminnaksi valtakunnantasolla

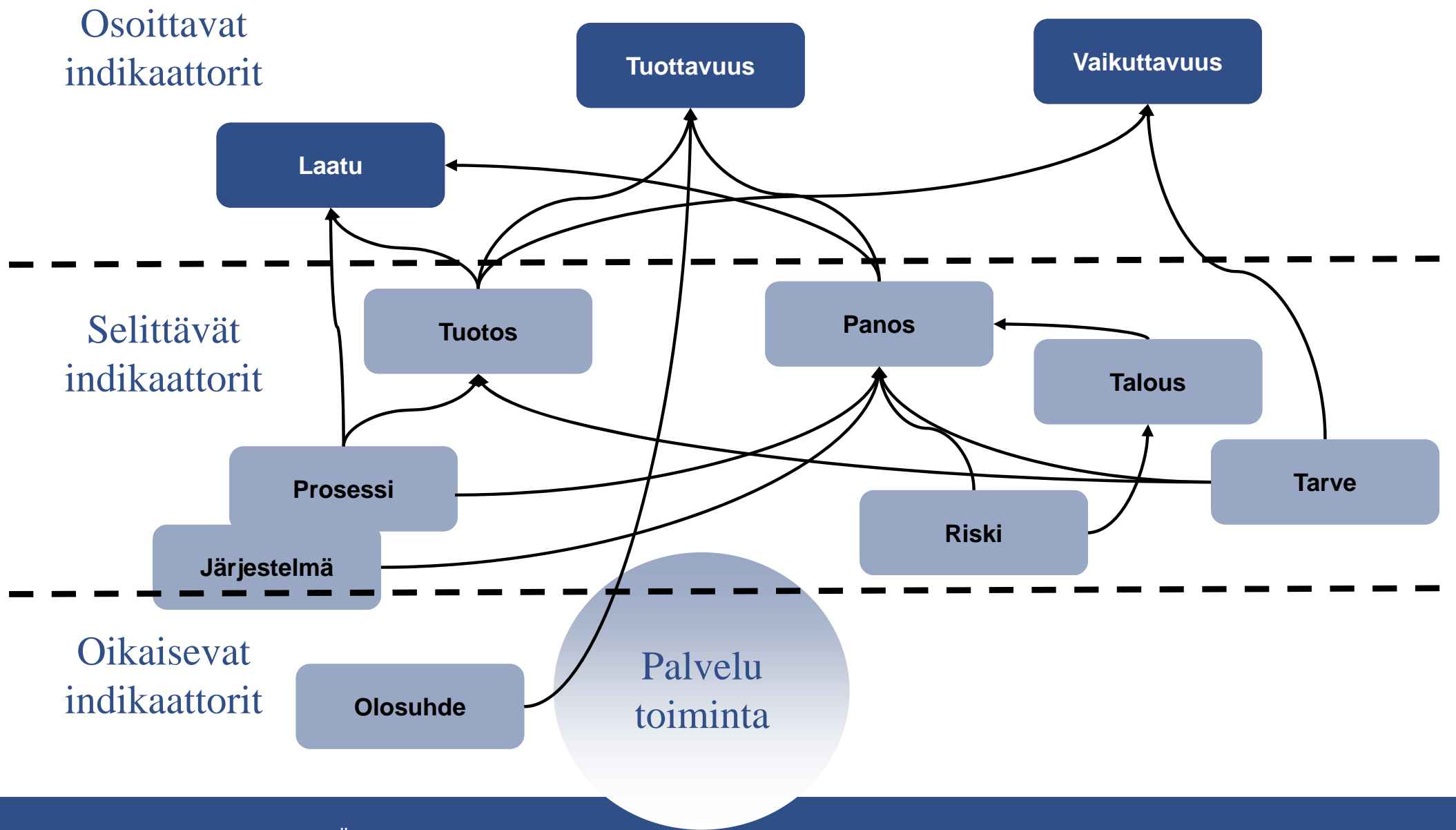
10. Miten myös tietojohdantamisessa tarvittavat tulevaisuuden tietotarpeet = lähtötiedot tuottavat tietojärjestelmät tulee rakentaa

SoTe-Tietojohdantamishanke – tulokset dokumentoituna

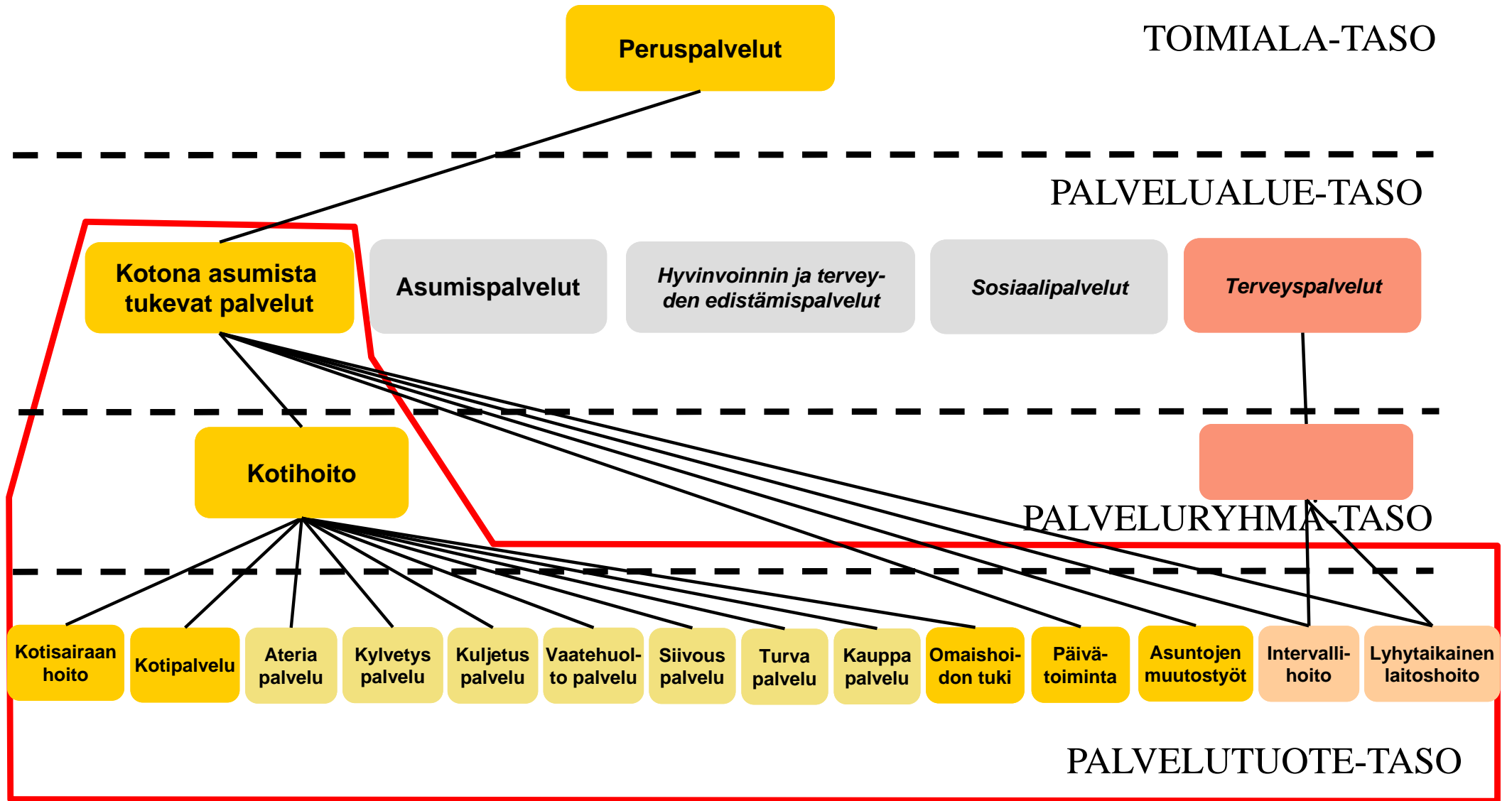




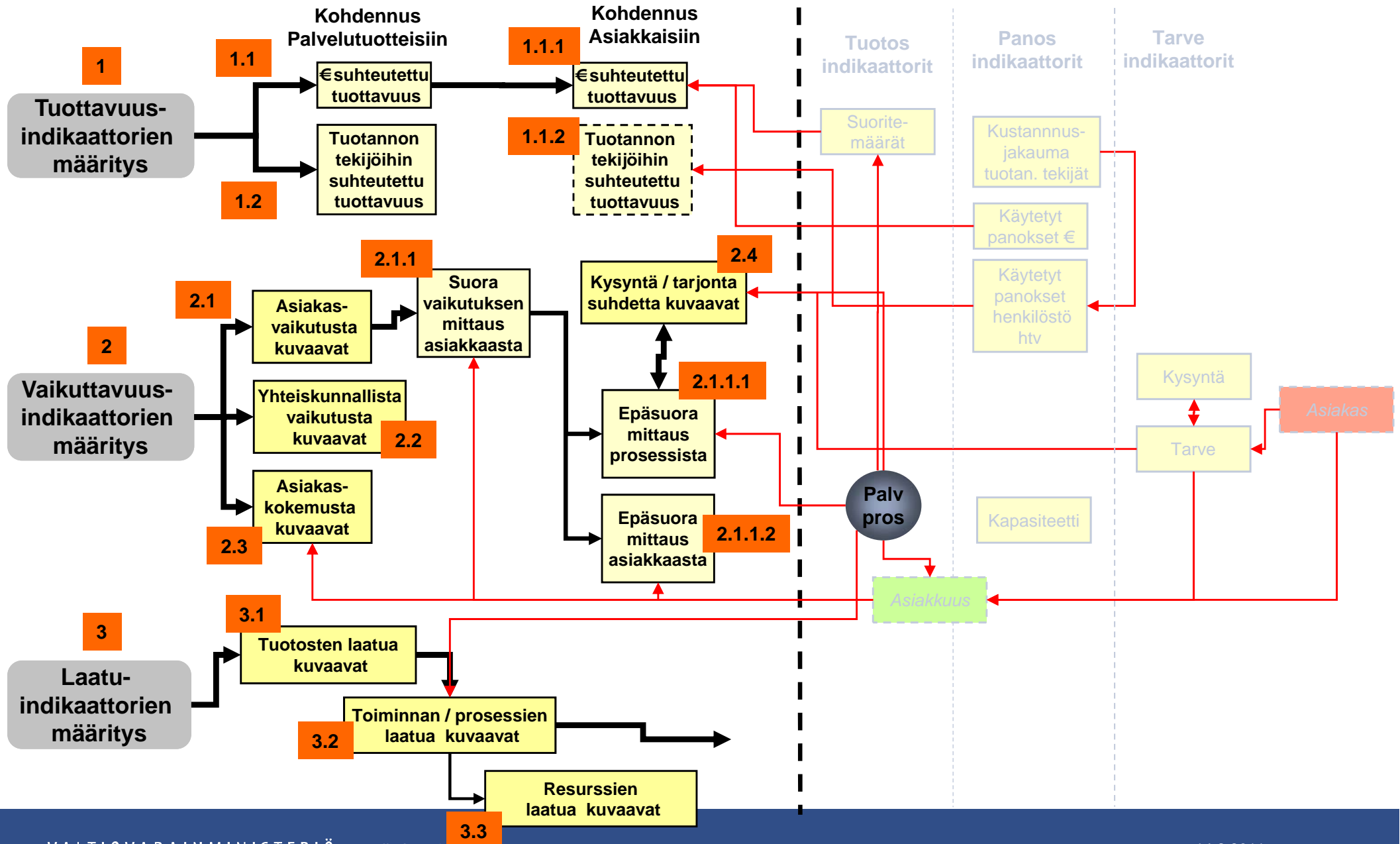
Indikaattoriluokitus



Palvelujen rajausta - Kotona asumista tukevat palvelut



Indikaattoreiden määrittämisen polut ...



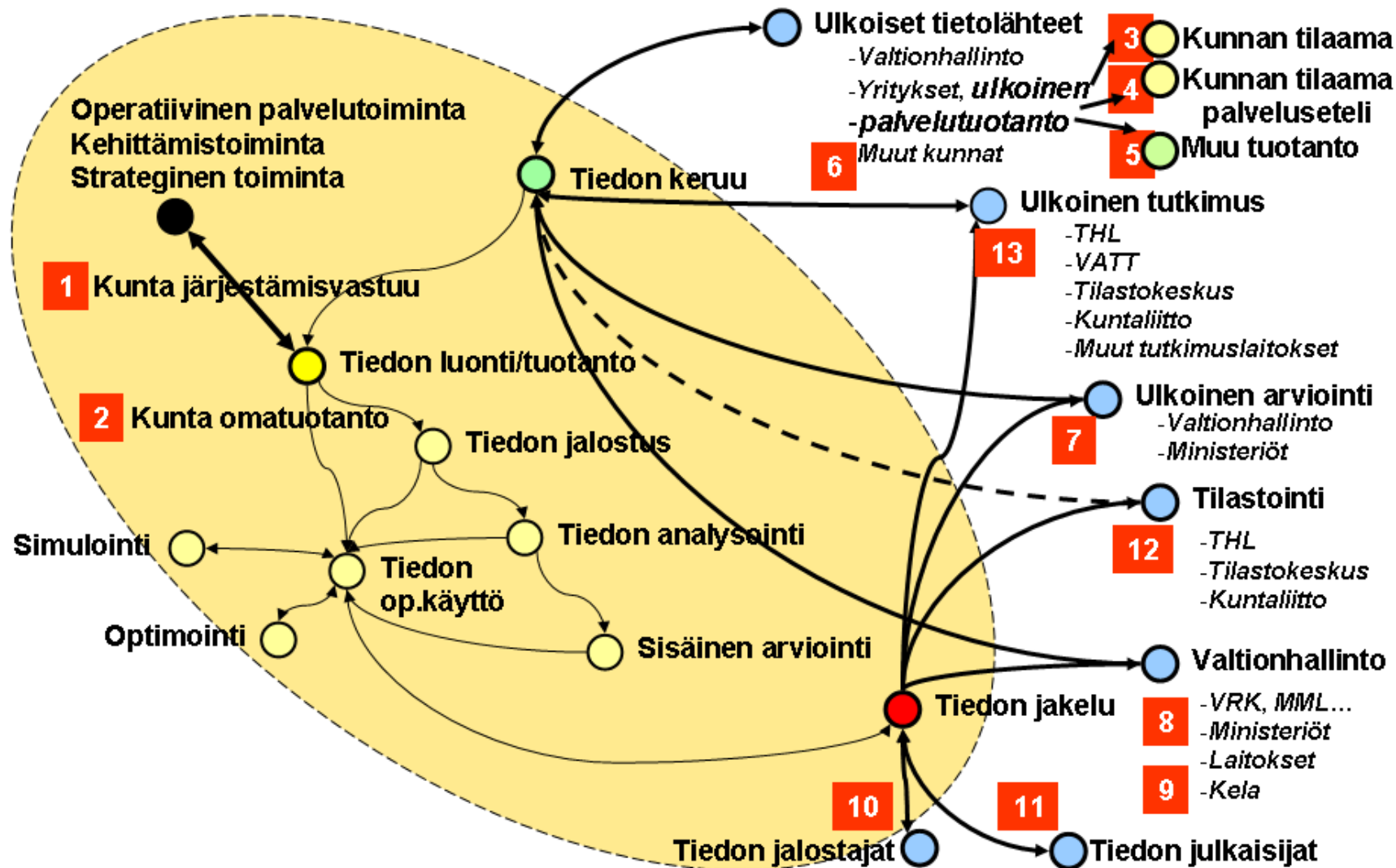
Indikaattorit (esimerkki)



Indikaattorin nimi ja lyhyt kuvaus	Merkittävyys
Tuottavuutta kuvaavat indikaattorit	
Kotihoidon (sisältää kotipalvelun, tukipalvelut ja kotisairaanhoidon) palvelujen kustannukset € / asiakas / vuosi [keskimäärin kaikki asiakkaat]	5
Kotihoidon (sisältää kotipalvelun, tukipalvelut ja kotisairaanhoidon) palvelujen kustannukset € / asiakas / vuosi [toimintakykyluokittain {RAI tai Rava} ,	5
Asikasvaikuttavuutta [asikasvaikutus] kuvaavat indikaattorit	
Keskimääräinen toimintakyky [RAI- tai Rava-indeksi], kun asiakas tulee säännöllisen kotihoidon palvelujen piiriin	5
Keskimääräinen aika vuosissa, jonka ajan asiakas pysyy säännöllisen kotihoidon palvelujen piirissä	5
Palvelun tarjonnan (käytön) ja palvelutarpeen välistä suhdetta kuvaavat	
Keskimääräiset jonotusajat kotihoidon palveluihin	5
Palvelutarpeen arviointiin pääsyn odotusaika	5
Asiakaskokemusta (asiakastyytyväisyyttä) kuvaavat indikaattorit	
Yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavat indikaattorit	
Tuotosten laatua kuvaavat indikaattorit	
Prosessien laatua kuvaavat indikaattorit	
Resurssien laatua kuvaavat indikaattorit	

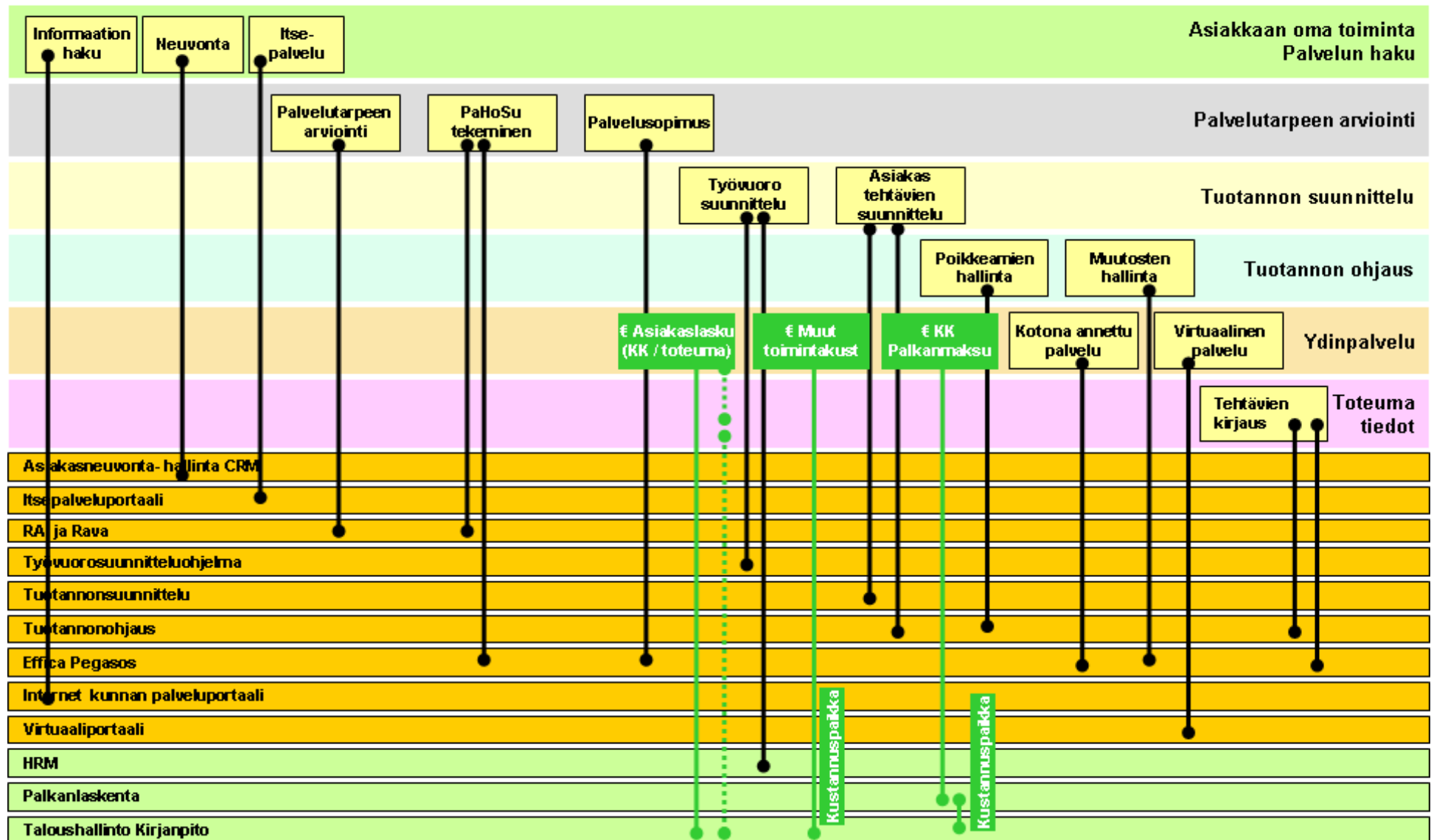
Kunnan ulkoinen tietohuolto

(Ulkoinen)Tietohuolto osana kunnan tietojohdantamista

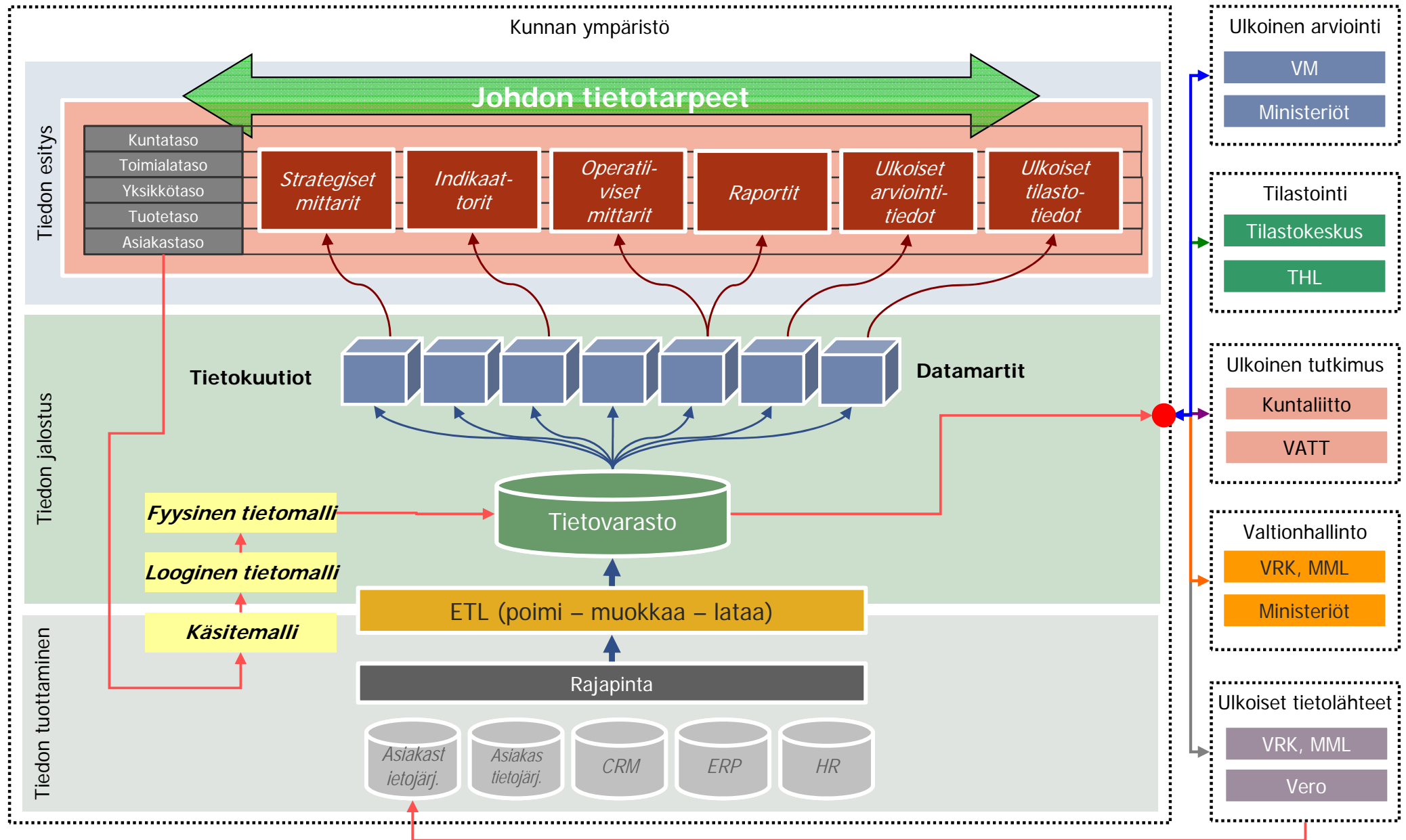


Kotihoidon yleistetty prosessi

Kotihoidon pääprosessi (reaali – raha) – tiedon luonti

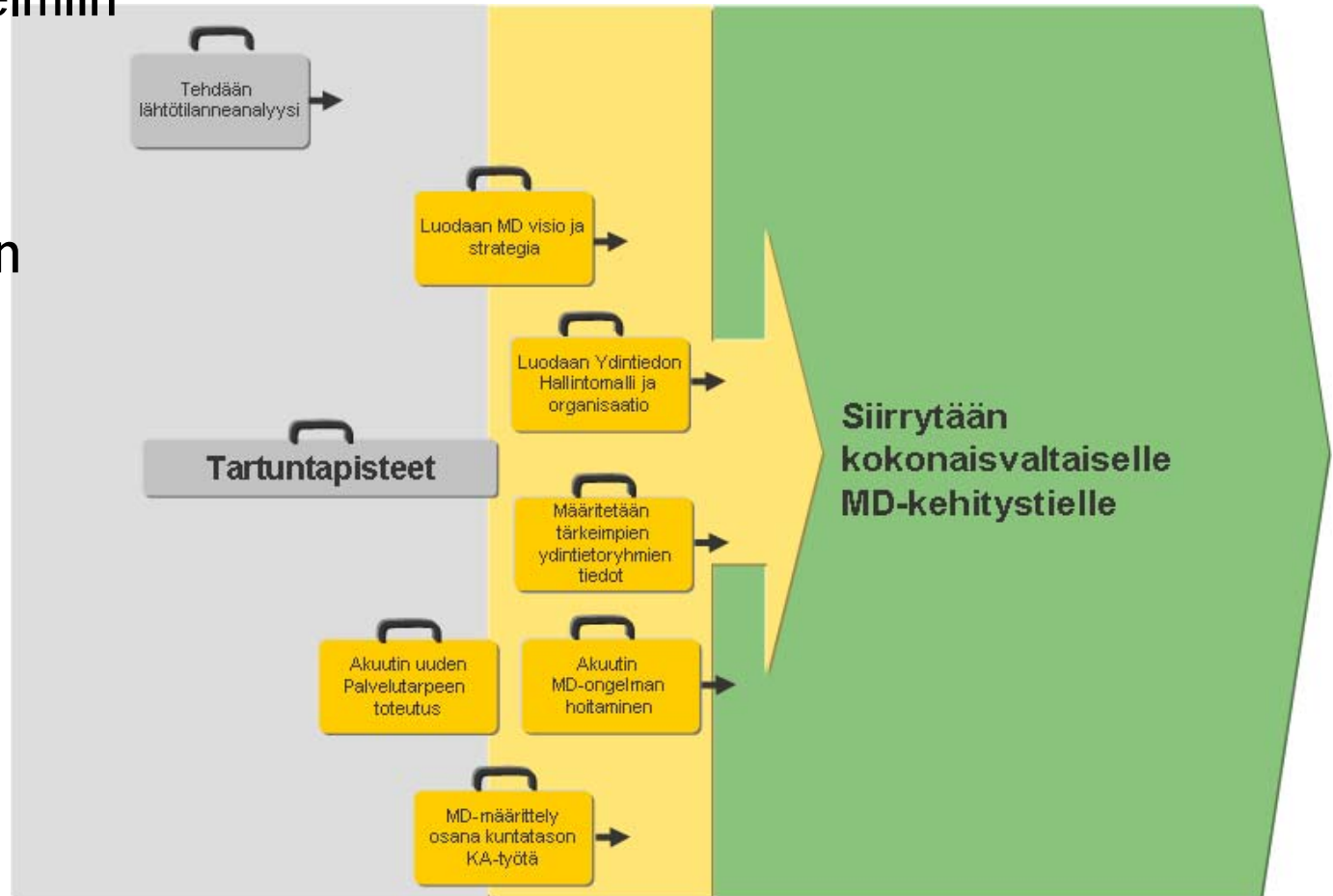


Sote-tietojohdaminen kunnan ympäristö

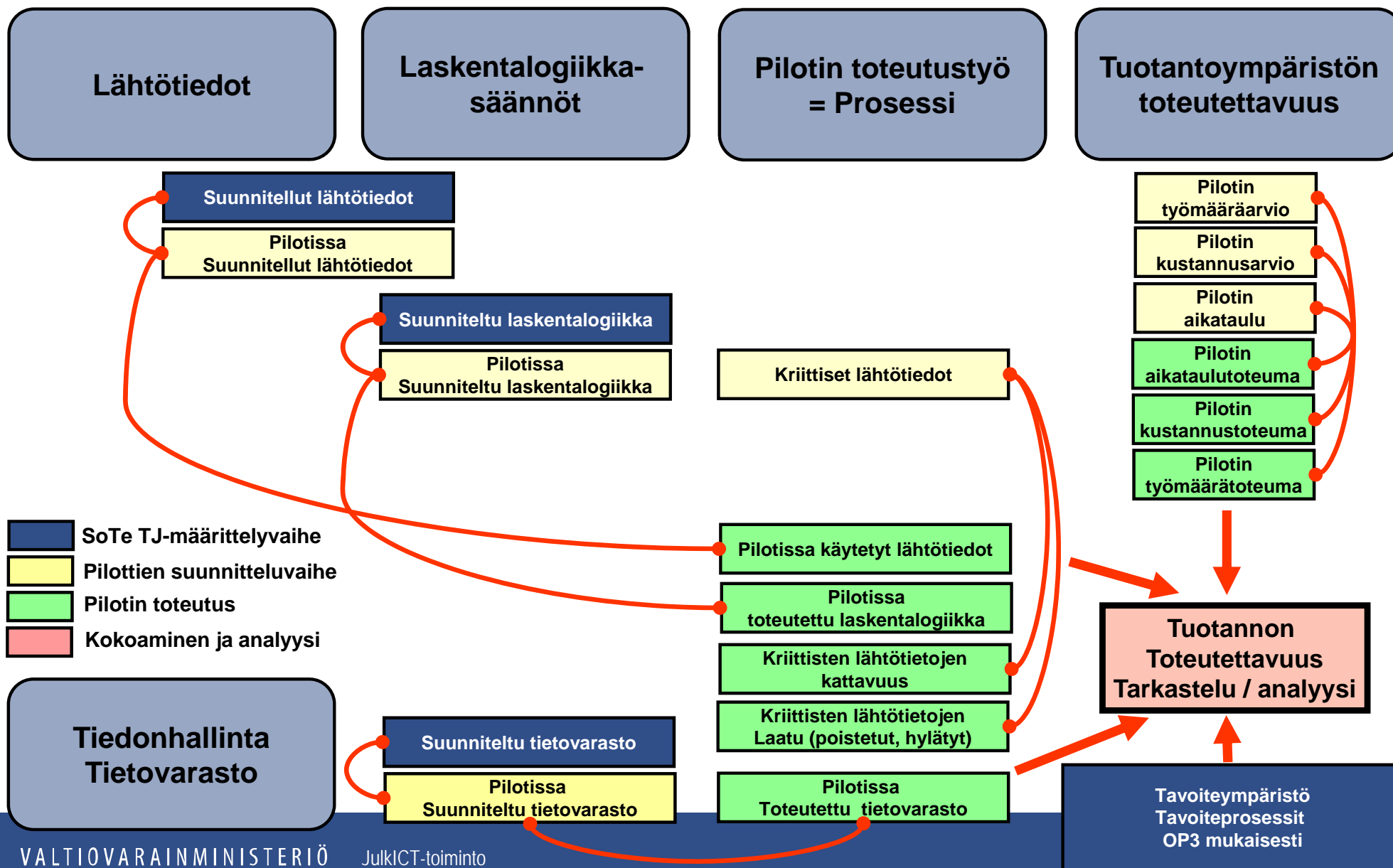


MDM

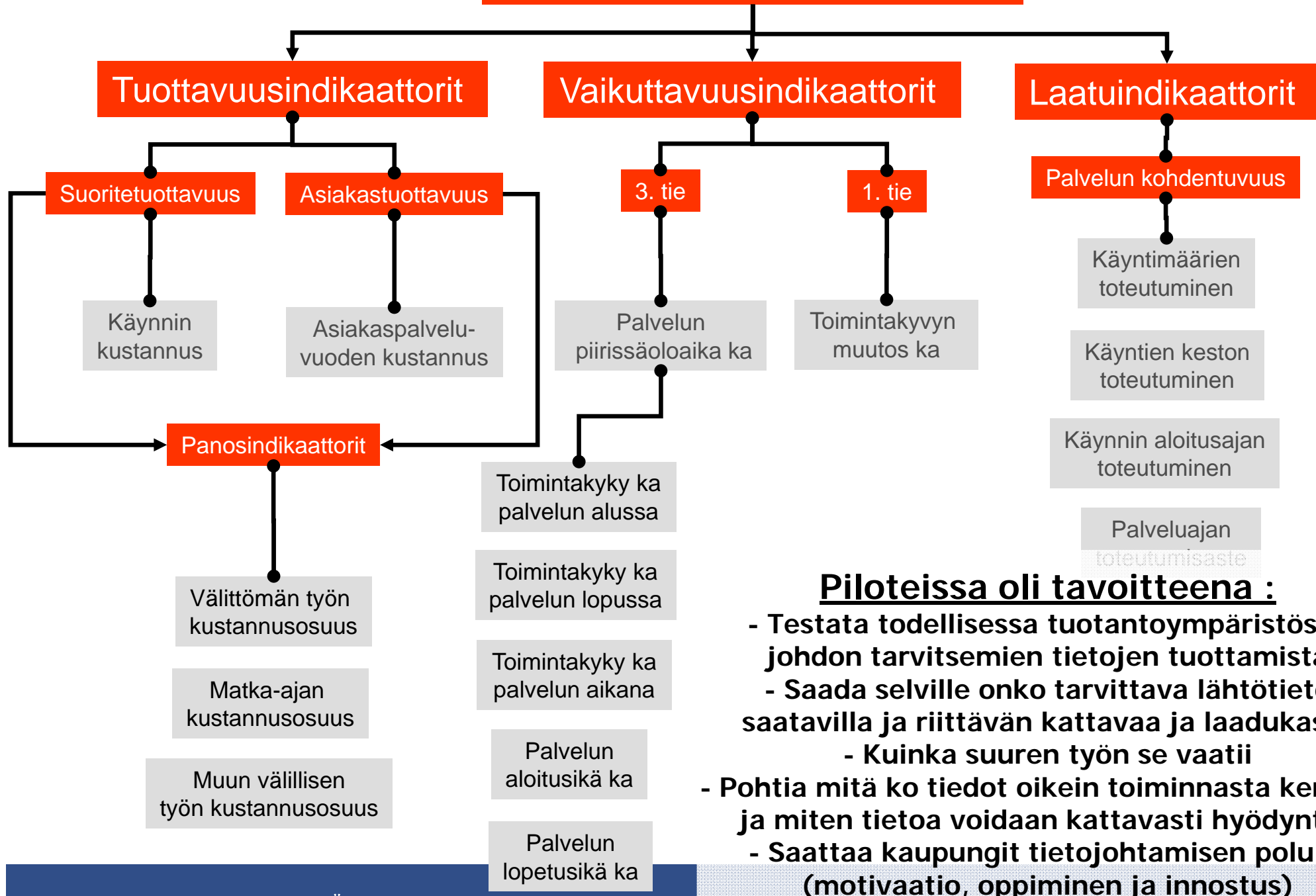
- OID tarkastelun laajentaminen kunnan tiedon hallintaan (→ alkuperäinen tavoite olisi johtanut osaoptimointiin)
- Master Data Management (MDM) = Organisaation tietojen hallintamenettely, joka tavoitteena on parantaa tiedon laatua, tietoeheyttä sekä välttää tietojen monistumista eri järjestelmiin
- Työn tarkoitus esittää tapa jolla kunnat pystyisivät omista tarpeista käsin löytämään tavoitteeseensa sopivan toteutusmalli



SoTe Pilotointien arviointi = Toteutettavuuden tarkastelu



Säännöllinen kotihoito



Piloteissa oli tavoitteena :

- Testata todellisessa tuotantoympäristössä johdon tarvitsemien tietojen tuottamista
- Saada selville onko tarvittava lähtötieto saatavilla ja riittävän kattavaa ja laadukasta
 - Kuinka suuren työn se vaatii
- Pohtia mitä ko tiedot oikein toiminnasta kertovat ja miten tietoa voidaan kattavasti hyödyntää
- Saattaa kaupungit tietojohtamisen polulle (motivaatio, oppiminen ja innostus)



Tuotosten hyödyntäminen



Sote-tietojohdaminen



Sote-tietojohdamisen kehittäminen

SoTe -tietojohdämishankkeen tavoitteena on laadukkaamman tiedonhallinnan avulla tuottaa sosiaali- ja terveystoiminnan johtamisen tueksi ajantasaista ja laadukasta tietoa. Hankkeen tehtävänä on vähentää ylimitoitettua ja moninkertaista tietojen tallennusta ja tietojen keruuta sekä nostaa suoritetasolla kirjattujen tietojen analysoinnin ja hyödyntämisen astetta.

Jos on käytettävissä oikeaa tietoa, on helpompi tehdä parempia päätöksiä - Kehittää parempia kuntapalveluja

Toisilta voi oppia - Vertailutiedolla on suurempi arvo kuin vain omalla tiedolla

Toteutusprojektien tavoitteena on luoda sisällölliset määrittymiset kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen arviointiin ja vaikuttavuuden seurantaan. Projektissa luodaan yhtenäinen käsitys tiedonkeruu- ja raportointiprosessien tavoitteilasta sekä selvitetään kunnan käytössä olevat järjestelmät siitä näkökulmasta, missä laajuudessa kunnan jo olemassa olevia sähköisissä muodossa olevia tietoja voidaan tässä yhteydessä hyödyntää.

Projektin fokuksessa on kunnan **SoTe palvelujen vaikuttavuudesta, tuottavuudesta ja laadusta indikoivat tiedot**, joita halutaan vertailla eri organisaatioiden kesken valtakunnallisesti.

Projektin toteutustyö jakautuu neljään osakokonaisuuteen:

1. indikaattoreiden määrittely
2. käsite- ja tietomallin määrittely
3. vertailutiedon ja indikaattoreiden tuottamisprosessit
4. määriteltyjen indikaattoreiden pilotointi

Projektin toteutukseen osallistivat: Tampere, Oulu, Turku, Espoo, Lahti, Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä, Kouvola, Varsinais-Suomen SHP, THL, Tikesos sekä Valtiovarainministeriö / KuntaIT

Indikaattorit ja toimintaympäristö:

Toimintaympäristön kuvaus

Toimintaympäristön kuvaus määrittää projektin kohdealueeseen liittyviä peruskäsitteitä ja erityispiirteitä sekä projektissa käytetyn mallinnustavan ja viitekehysten. Lisäksi tuotos kuvaa Sote-tietojohdämishankkeen toimintaympäristöön liittyvän päätöksentekomallin. [Toimintaympäristön kuvaus](#)

Indikaattoreiden määrittymismenetelmät

Indikaattoreiden määrittymismenetelmä kuvaa vertailuindikaattoreiden määrittämisen kokonaisprosessin sekä menetelmän hankkeen kohteena olevien tuottavuus-, vaikuttavuus- ja laatuindikaattoreiden määrittämiseksi. [Indikaattoreiden määrittymismenetelmä](#)

Indikaattoriluettelo: kotona asumista tukevat palvelut

Indikaattoriluettelossa on hankkeessa määriteltävät ja myöhemmin osaprojektissa kolme pilotoitavat tuottavuus-, vaikuttavuus- ja laatuindikaattorit. [Indikaattoriluettelo](#)

Termiluettelo

Termiluettelo kuvaa käsitteet joita hankkeen toteutukseen on käytetty. Käsitteiden määrittely on tehty vain hankkeen tarpeiden näkökulmasta. [Termiluettelo](#)

Toiminta-
ympäristökuvaus

Indikaattoreiden
määrittymismenetelmä

Indikaattorit

Termiluettelo /
Sanasto

Sote-tietojohdaminen tuotokset / wiki.kuntait.fi



Looginen tietomalli
RIM-tietomalli

Fyysinen tietomalli
EDW Data Vault

MasterData
hallinnointimalli
Tiedon yksilöinti

Tiedon jakeluprosessien
tavoitetila

Tiedon jalostusprosessien
tavoitetila

Tiedon keruuprosessien
tavoitetila

Tiedon tuottamisprosessien
tavoitetila

Laskentalogiikka ja
laskentasäännöt

Toimenpide-
ehdotukset

Tieto ja tiedonhallintamääritykset:

Käsite- ja tietomalli:

Käsite- ja tietomalli kuvaa: prosessikuvauksen loogisen mallin (käsittemalli), EDW:n (Enterprise Data Warehouse) loogisen mallin (Tietomalli - RIM) sekä EDW:n fyysisen mallin (Relaatiomalli - Data Vault).

[Käsittemalli](#)
[Tietomalli](#)
[Relaatiomalli](#)

Kuntien Sote-yksilöintitunnukset:

Dokumentissa kuvataan mitä vastuita ja periaatteita kuntien olisi hyvä soveltaa määritellään itselleen sopivan tavan yksilöintitunnusten hallintaan. [Sote-yksilöintitunnukset; Yksilöintikohteiden analyysitaulukko](#)

Master Data – Kuntanäkökulma:

Dokumentissa kuvataan kuntien näkökulmasta Master Datan toimintaympäristö ja määritelmä, tiedon kehittämisessä huomioitavat näkökulmat ja ulottuvuudet, Master Datan kehittämisprosessi sekä tiedon kehittämisvaiheiden ja niihin valmistautumisen sisältö. [MasterData – kuntanäkökulma](#)

Tiedon jakelu, jalostus ja tuotanto:

Tiedon jakeluprosessi:

Dokumentti kuvaa hahmotelman siitä miten Sote-tietojohdamisen indikaattorit tuotannon ja koko tieto-johtamisen tietomallinnus- ja tietovarastoratkaisuilla voivat tukea työn tavoitteena ollutta ulkoisen tieto-huollon rationalisointia ja tehostamista. [Tiedon jakeluprosessi](#)

Tiedon jalostusprosessi:

Dokumentti kuvaa kuinka tiedon jalostus ja ETL-prosessi (Extract/poimi – Transform/muokkaa – Load/lataa) jossa lähtötiedot haetaan suoraan operatiivisista ja hallinnollisista järjestelmistä tai siirto-tiedoista, yhdistellään, summataan ja muokataan DW-tietokannan määrittämään yhtenäiseen muotoon sekä miten muokatut tiedot ladataan DW-kantaan. [ETL ja tiedon jalostus](#)

Tiedon tuottaminen:

Dokumentaatio kuvaa kuinka tietojohdamisessa tarvittava tieto, joka syntyy hyvin monessa eri tietojärjestelmässä, kohdistetaan ja yksilöidään riittävän yksiselitteisesti ja tehokkaasti. [Tiedon tuotanto - yksilöinti](#)

Henkilöstöön liittyvät kustannukset ovat omassa palvelutuotannossa SoTe-alueella 56,2% ja laskentopalvelussa 76,7% kokonaiskustannuksista.

Tuottavuuden arvioinnin kannalta tärkeintä on pystyä kohdistamaan henkilöstä aiheutuvat kustannukset tietävän hyvin laskentakohteille. [Tiedon tuotanto - tuottavuustieto](#)

Indikaattoreiden pilotointi:

Pilotoidut indikaattorit:

Oulussa, Tampereella ja Turussa pilotoidut indikaattorit sekä niiden tarkemmat laskenta- ja muodostumissäännöt. [Pilotti-indikaattorit; Pilotti-indikaattoreiden laskentasäännöt](#)

Pilotoinnin arviointi:

Pilotoinnin toteutettavuusarvioinnin tavoitteena on tuottaa pilotoinnin aikana tuotettujen mittausten avulla mahdollisimman totuudenmukainen tieto SoTe-tietojohdamisprojektin määrittelyvaiheen kriittisistä tuloksista, asiakaskohtaisten pilotoinnin projektisuunnitelmien mukaisista tehtävistä suoriutumuksesta, pilotoinnissa tuotettujen indikaattoreiden laadusta sekä indikaattoreiden tuotantoympäristöjen toteutuksen arvioiduista resurssitarpeista, vaiheistuksesta ja aikatauluksesta.

Jatkokehitys- ja toimenpide-ehdotukset:

Dokumentti kuvaa SoTe-tietojohdamishankkeen eri osaprojektien työskentelyn aikaiset toimenpide-ehdotukset, joiden toteutuksen edistämiseksi SoTe-tietojohdamishankkeen tavoitteet voidaan paremmin saavuttaa ja implementoida tuotantoympäristöön ja näin saada tavoitteeksi asetetut hyödyt. [Toimenpide-ehdotukset](#)

Seminaarit ja esitykset



Jatkosuunnitelmat

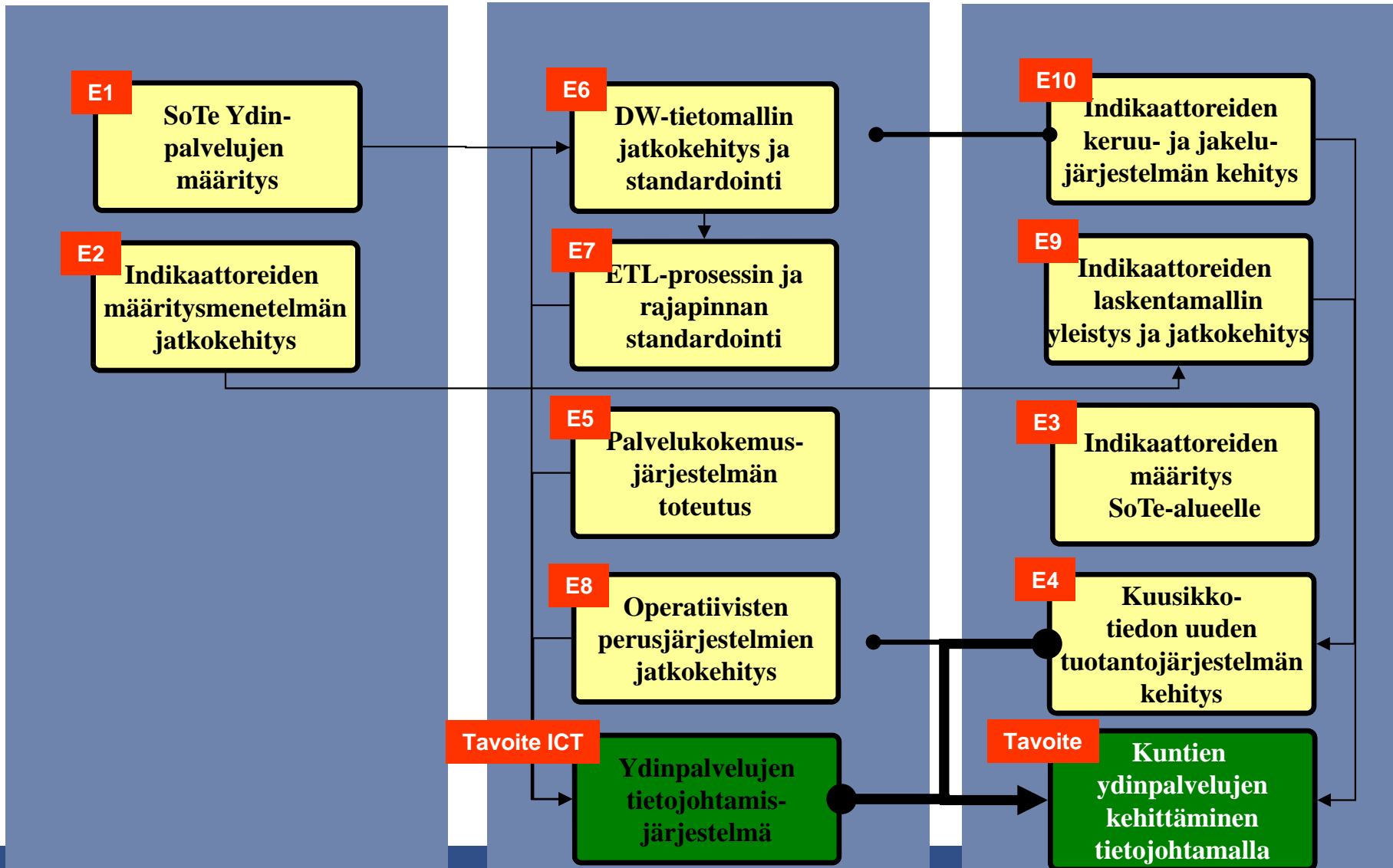
Projektin jatkotoimenpide-ehdotukset



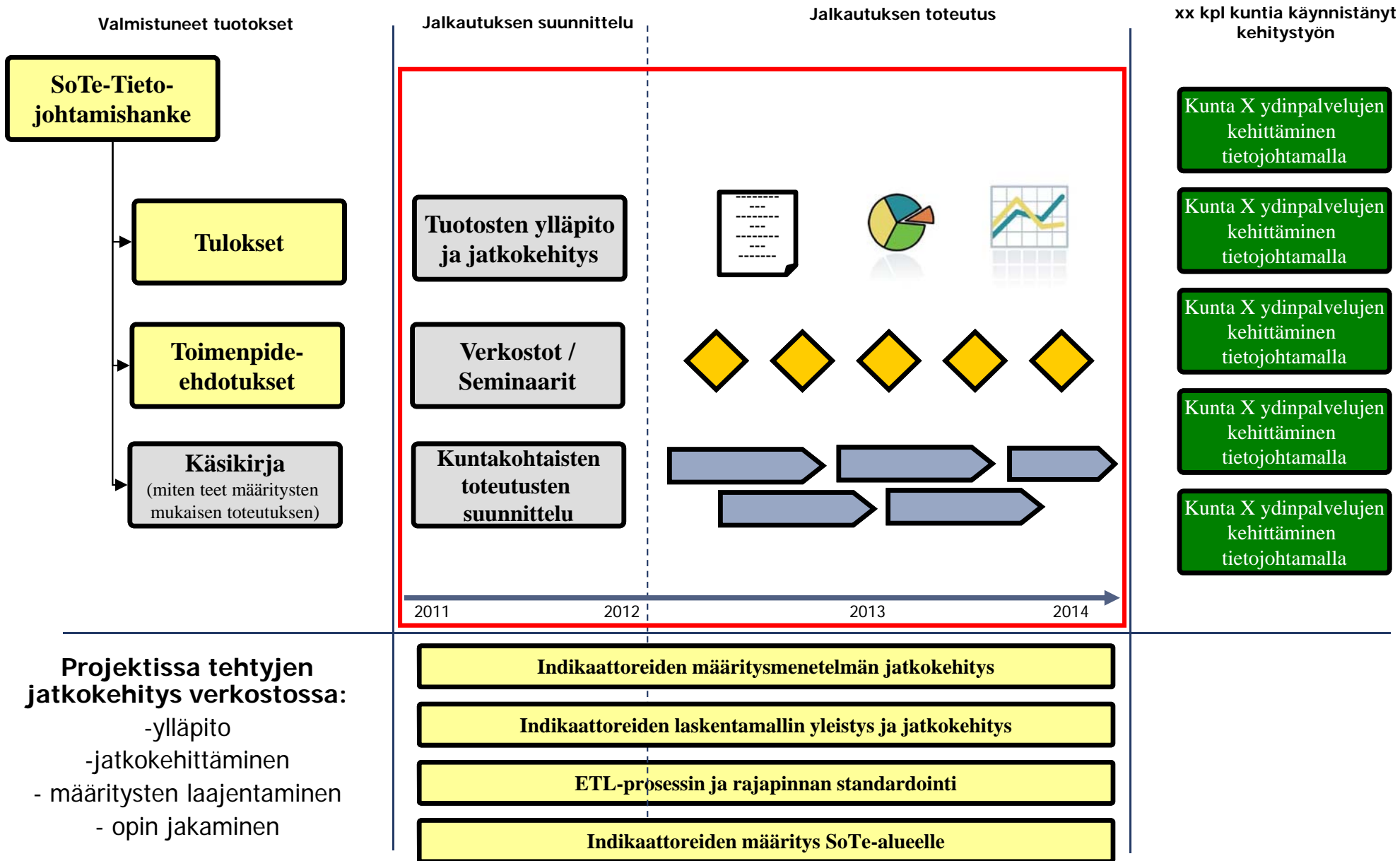
Edellytysten luonti

ICT-kehittäminen

Toiminnallinen kehittäminen



Sote-tietojohdamisen jalkautuksen tavoite





Kiitos!

<https://wiki.kuntait.fi>

<http://www.kuntait.fi>

<http://www.jhs-suositukset.fi>

Lisätietoa Sote-tietojohdamisesta

<https://wiki.kuntait.fi> / Sote-tietojohdaminen

tommi.oikarinen@vm.fi